

نقش بازار سرمایه در توسعه فرهنگی سرمایه گذاری ناآشنایی مدیران کرمانی با تامین مالی از بازار سرمایه

علی نقوی

بورس های منطقه ای از سال ۱۳۸۲ و بر اساس قانون برنامه چهارم توسعه کشور که بر توسعه فیزیکی بورس تاکید داشت، تشکیل شدند. فلسفه وجودی این بورس ها، فراهم کردن فرصتی برای آشنایی مردم و سرمایه گذاران با قابلیت های بازار سرمایه بوده است. در آن مقطع قانون سابق بازار سرمایه در کشور جاری بود و بورس در میان مردم چندان آشنا نبود.

اما از سال ۱۳۸۴، با تصویب قانون بازار اوراق بهادار در مجلس شورای اسلامی فرصت مناسبی برای توسعه بازار سرمایه ایران فراهم آمد. با تفکیک مقام ناظر از مجری در بازار سرمایه و تشکیل سازمان بورس و اوراق بهادار، شرکت بورس اوراق بهادار تهران که با سهامداری نهادهای مالی و مردم تشکیل شده بود متولی اداره بورس های منطقه ای شد که تاکنون نیز ادامه دارد.

در بیش از ۱۰ سالگی که از تصویب اجرای این قانون می گذرد بازار سرمایه ایران تحولات زیادی را پشت سر گذاشته است. در طی این ۱۰ سال چهار بورس (اوراق بهادار تهران، کالای ایران، فرابورس ایران و بورس انرژی ایران) تشکیل شده اند و دهها نهاد مالی دیگر شامل تامین سرمایه ها، شرکت های مشاور سرمایه گذاری، سبدگردان ها و صندوق های سرمایه گذاری نیز به فعالیت در بازار مالی کشور مشغول شده اند. در کنار این، امکان معاملات آنلاین سهام فراهم آمده که از رشد بسیار بالایی برخوردار شده است.

خوشبختانه هم اکنون ابزار حضور غیر مستقیم مردم در بازار سرمایه و کاهش

ریسک معاملاتی آنها از طریق صندوق های سرمایه گذاری به راحتی فراهم آمده است و شاید دیگر کمتر نیاز باشد مردم به تالارهای فیزیکی برای انجام معاملات مراجعه کنند. بنابراین نیاز است درباره حضور بازار سرمایه در مناطق کشور بازنگری انجام شود.

به نظر آنچه بیش از دعوت به حضور مردم برای سرمایه گذاری در بورس اهمیت دارد، فراهم کردن زیرساخت های تامین مالی از طریق بازار سرمایه است. یکی از بزرگترین مشکلات بسیاری از پروژه ها در ایران نیازمندی آنها به تامین مالی است که بیشترین فشار در این باره بر دوش بازار پول و نظام بانکی کشور است. در طی چند سال اخیر سیاست های جدیدی برای تامین مالی از طریق بازار سرمایه تدوین شده است که بایستی با ترویج و پیاده سازی این سیاست ها و شناخت چالش های تامین مالی در بازار سرمایه، سهم این بازار در تامین مالی افزایش یابد.

این مسئله در استان ها هم صدق می کند و بسیاری از پروژه هایی که در هر استان تعریف شده اند امکان تامین مالی با استفاده از مکانیزم های بازار سرمایه را دارند و شاید در این زمینه باید تدبیری اندیشیده شود تا مدیران و صاحبان صنایع و کشاورزی هر استان با شیوه های تامین مالی از طریق بازار سرمایه آشنا شوند. یکی از این مکانیزم ها، فعالیت جدی تر بورس های منطقه ای است. بورس های منطقه ای در کنار فعالیت های توسعه فرهنگ سرمایه گذاری باید در این حوزه ورود فعالانه تر و جدی تری داشته باشند چه آنکه این مسئله در خصوص برخی از این بورس ها صدق می کند و در مورد کرمان خیر.

و آخرین نکته اینکه مدیران ارشد اقتصادی استان کرمان نیز تاکنون سراغی از بازار سرمایه نگرفته اند بر خلاف برخی از استان های کشور که تامین مالی از محل بازار سرمایه را به خوبی اجرا می کنند. استان هایی مانند خراسان، البرز و فارس و ...

* کارشناس و تحلیل گر بازار سرمایه

سهامداری و استقبال از بورس و سرمایه گذاری در آن قابل توجه نبوده به شرایط اقتصادی کشور برمی گردد همانطور که در دیگر بخش های اقتصادی بخاطر رکود قابل توجه شاهد فرار سرمایه گذاران از آن بخش ها بوده ایم. لذا نباید به صورت مستقل این مساله مورد تحلیل قرار گیرد. چرا که مجموعه عوامل مختلف بر فعالیت بورس منطقه ای تاثیر می گذارند.

وی در ادامه به چشم انداز بورس منطقه ای کرمان و جایگاه آن در آینده اقتصادی کرمان پرداخت و افزود: فعالیت در بورس اوراق بهادار تابع شرایط کلی اقتصاد کشور و وضعیت شرکت های بورسی است. چشم انداز ایجاد شده پس از اجرای برجام از هر دو جنبه تاثیر مثبتی بر فعالیت بورس دارد و لذا فعالیت بورس منطقه ای کرمان گسترش می یابد و استقبال بیشتر از سرمایه گذاری در بورس می شود. و معاملات بورس سهم بیشتری از اقتصاد استان را به خود اختصاص خواهد داد.

مدیر بورس منطقه ای کرمان عنوان کرد: تلاش می شود در شهرستان های استان هم دفاتر کارگزاری ها فعال و زمینه دسترسی مردم شهرستان ها به بورس فراهم شود. البته در رفسنجان و سیرجان دفاتر کارگزاری فعال هستند.

رکود اقتصادی در کشور و به تبع آن کاهش معاملات در بورس بوده ایم. به همین خاطر با توجه به اندک بودن کارمزد معاملات، درآمد بورس منطقه ای کرمان عموماً پاسخگوی هزینه های خود نبوده است و مدیریت بورس در کشور در راستای سیاست های کلی و با هدف توسعه فیزیکی بازار سرمایه و گسترش فرهنگ سهامداری و با توجه به تاثیری که بورس بر اقتصاد کشور و استان ها دارد حاضر به تحمل این زیان ها شده است البته انتظار می رود رونق اقتصادی مورد انتظار در کشور این روند را تغییر دهد.

دکتر بهمنی به جایگاه بورس منطقه ای کرمان در مقایسه با سایر بورس های استان ها هم اشاره کرد و گفت: در بین بورس های مناطق، حجم معاملات روزانه و سالانه بورس منطقه ای کرمان ثابت نبوده و از این منظر رتبه چهارم تا هشتم را به خود اختصاص داده است و حتی در مواردی از جایگاه بهتری هم برخوردار بوده است.

مدیر بورس منطقه ای کرمان در پاسخ به این سؤال که یکی از وجوه موفقیت بورس های منطقه ای موفقیت در گسترش فرهنگ سرمایه گذاری است اما به نظر می آید شاهد موفقیت چندانی در این زمینه نبوده ایم، گفت: نمی توان منکر این آثار بورس منطقه ای کرمان بر اقتصاد استان بود اما اگر گسترش فرهنگ

نوع بازار	نام شرکت	تاریخ درج	پایان سال مالی	آخرین سرمایه (میلیون ریال)	آخرین EPS (ریال)	ارزش بازار (میلیون ریال) در پایان دی ماه ۹۴
بورسی	سیمان کرمان	۱۳۵۱/۰۸/۱	۱۲/۲۹	۶۶۰۹۶۰	۹۰۶	۲۰۵۴۲۶۳۶۸۰
	مس شهید باهنر	۱۳۷۴/۰۸/۲۲	۱۲/۲۹	۹۰۰۰۰۰	۱۴۱	۱۰۷۹۱۰۰۰۰۰
	لاستیک کرمان	۱۳۷۵/۱۲/۲۵	۱۲/۲۹	۸۳۳۱۲۵	۵۵۰	۲۸۲۳۴۶۰۶۲۵
	سنگ آهن گل گهر	۱۳۸۲/۰۷/۲۸	۱۲/۲۹	۱۸۰۰۰۰۰۰	۲۱۲	۳۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰
	ملی صنایع مس ایران	۱۳۸۵/۱۱/۱۵	۱۲/۲۹	۴۳۴۰۰۰۰۰	۱۴۷	۵۲۶۰۰۸۰۰۰۰۰
فرابورسی	توسعه عمران کرمان	۱۳۹۰/۰۳/۳۰	۱۲/۲۹	۲۰۰۱۰۰	۴۹	۱۳۹۰۶۹۵۰۰۰
	سرمایه گذاری مس سرچشمه	۱۳۹۳/۰۵/۲۰	۱۲/۲۹	۸۰۰۰۰۰	۲۰۱	۱۵۲۰۸۰۰۰۰۰